

Kainuun soten toimenpideohjelma

- rakenteiden ja toiminnan muutokset 2020

Vuoden 2020 toimenpideohjelman valmistelu

Pohjana Uusi sairaala -hankkeen konseptisuunnitelma 2013 ja suunnitelman 2.0 –päivitys 4/2019

Toimenpideohjelman valmistelu ja seuranta

- vastualueiden talousarvio- ja muutosesitykset 10/2019, hallitus 30.10.19
- hallituksen ja valtuuston talous- ja strategiaseminaari 22.10.19

Toimenpideohjelman tavoitteina 2020

- palvelujen uudistaminen kustannusneutraalisti
- avohoidon, sähköisen asioinnin ja kotiin vietävien palvelujen lisääminen sekä sosiaali- palveluissa painopisteen siirtäminen korjaavista toimista ennaltaehkäiseviin palveluihin
- **vuoteen 2020 mennessä** erikoissairaanhoidossa 22 (13 operatiivisen ja 9 konservatiivisen hoidon)*, aikuispsykiatriassa 6 ja perusterveydenhuollossa 22 * osastopaikan korvaaminen vastaavilla avosairaanhoidon palveluilla

(*) edellyttää Uudessa sairaalassa 22 paikan yleislääketieteen ja infektiosairauksien potilaskohortin muodostamista

Toimintamuutosten painopistealueet 2020

1. Kainuun Uuden sairaalan 1. vaiheen käyttöönotto
2. Valmistautuminen Kainuun Uuden sairaalan 2. vaiheen käyttöönottoon
3. Vuodeosastojaksojen lyhentäminen (kirurgia, sisätaudit)
4. ND:n tuottavuuden kasvu
5. Leikkausosaston tuottavuuden kasvu
6. Jononpurkutyöt (oma lisätyö + ostot)
7. Osastojen yöresurssin vähenemä, kun potilaat heräämössä/valvonnassa/päiväsairaalassa
8. Päivystyksen erikoislääkärin tehokas käyttö
9. Sihteerityön vähentämisen tavoite
10. Osastonäytteenoton siirto hoitajille ja kuljetuksen automatisointi
11. PTH –avohoitopalvelujen hoitajakäyntien vähentäminen
12. Kuljetusten automatisointi (tarvikkeet, ruoka)
13. Osastojen tukitehtävien siirto hotellihenkilöstölle
14. Kotiin vietävät palvelut
15. Muut toimenpiteet

Toimintamuutosten painopistealueet 2019

1. Valmistautuminen Kainuun Uuden sairaalan 1. vaiheen käyttöönottoon
2. Organisaatorakenteen uudistaminen vuodelle 2020
3. Terveyskeskustoiminnan kilpailukyvyyn kehittäminen
4. Viestinnän tehostaminen / muutosviestinnän käytännöt
5. Palvelu- ja asiakasohjauksen kehittäminen
6. Toiminnanohjausjärjestelmän (TOJ) käyttöönotto
7. Henkilöstön työkierron, osaamisen ja työvuorosuunnittelun kehittäminen
8. Sähköisen asioinnin kehittäminen ja monipuolistaminen
9. Yliopisto- ja oppilaitosyhteistyön (OY, ISY, KAMK, KAO) yhteistyö
10. Kotiin vietävien palvelujen laajentaminen
11. Oikea-aikaisten sosiaalipalvelujen järjestäminen
12. Kustannustietoisuuden / kustannustehokkuuden kehittäminen
13. Omavalvonnan ja laatujärjestelmän kehittäminen
14. Erityisvastuualueen (ERVA) yhteistyö ja työnjako
15. Tietojärjestelmäpäivitykset ja käyttövaltuushallinta
16. Kainuun uusi sairaala -konseptisuunnitelman päivitys 2.0
17. Ruokahuolto- ja puhtaanapitopalvelujen uudelleenjärjestelyt
18. Tila- ja resurssijärjestelyt

Vuoden 2018 toimintamuutokset

1. **Organisaatorakenteen ja johtamismallin uudistaminen**
2. **Vastaanotto- ja polikliinisen hoidon prosessien uudistaminen**
3. **Valinnanvapauden pilotoinnin valmistelu**
4. **Asiakasohjauksen ja omahoidon kehittäminen**
5. **Akuuttihoidon uudelleenjärjestelyt**
6. **Psykiatrian osastopaikkojen muutokset (1.1.18 alkaen)**
7. **Keskussairaalan vuodeosastojen uudistaminen**
8. **Kotiin vietävät palvelut / Kotisairaaloiminnan laajentaminen (1.2.18 alkaen)**
9. **Perusterveydenhuollon vuodepaikkojen muutokset**
10. **Sosiaali- ja terveystalujen integraatio**
11. **Kuntoutuksen käytäntöjen uudistaminen**
12. **Tietojärjestelmien uudistaminen**
13. **Asiakas- / palvelumaksujen ja palvelusetelien ohje / päätösasiakirja (1/18 alkaen)**
14. **Päiväsairaaloiminnan laajennus (31.1.17 alkaen /2019 alkaen)**
15. **Vanhuspalvelujen hoivayksiköiden toiminnanmuutokset**
16. **Vanhusten ympärivuorokautisten paikkamäärien tavoitetila 2021**
17. **Muut ajankohtaiset asiat**

Toimenpideohjelman toteutus 2017

- 1) Osastotoiminnan kokonaisuus (1.1.17 alkaen)
- 2) Poliklinikka- ja vastaanottotoiminnan kokonaisuus (1.1.17 alkaen)
- 3) Kuntoutuksen kokonaisuuden muodostaminen (1.1.17 alkaen)
- 4) Akuuttihoidon kokonaisuus (1.1.17 alkaen)
- 5) Psykiatrian osastopaikkojen muutokset
- 6) Kajaanin hoiva –yksikön paikkojen vähennys
- 7) Erytishuollon laitospaikkojen vähennys
- 8) Kotihoidon henkilöstön lisäys (1.1.17 alkaen)
- 9) Päiväsairaalatoiminnan laajennus (31.1.17 alkaen)
- 10) Pth -paikkojen korvaaminen avopalveluilla, ALIISA –malli Suomussalmella (1.8.17 alkaen)
- 11) Kotiin vietävät palvelut, yhden ensihoitajan malli Kajaanissa (25.9.17 alkaen)
- 12) Keskussairaalan vuodeosastotoimintojen uudistus, pilottiosastojen aloitus (2.10.17 alkaen)

Toimenpideohjelma 2020 (1)

1. Kainuun Uuden sairaalan 1. vaiheen käyttöönotto

- uusien toimintamallien käyttöönotto ja niiden tukitoimet

2. Valmistautuminen Uuden sairaalan 2. vaiheen käyttöönottoon

- syksyllä 2020 Kajaanin terveyskeskuksen vastaanotot ja kuntoutusosasto, lasten ja nuorten poliklinikka)
- keväällä 2021 kehitysvammaosasto, lasten- ja nuortenpsykiatrian yksiköt ja ensihoidon tilat
- syksyllä 2021 muut poliklinikat ja osastot

3. Vuodeosastojaksojen lyhentäminen (kirurgia, sisätaudit)

- hoitajaksojen lyhentämisen tavoitteet: operatiivinen 2.300 hoitopv ja konservatiivinen 2.200 hoitopv
- päiväkirurgian ja leiko –toiminnan lisääminen
- säästötavoite 12,5 hoitohenk htv, 2,3 lääkärin htv, **yht 1.226.000 €**

Toimenpideohjelma 2020 (2)

4. ND:n tuottavuuden kasvu

- muista yksiköistä siirtyy päivystysosastolle potilaita, jolloin hoitopäivien määrä kasvaa ad 89 %
- ND –lisäresurssien tarve ei kasva samassa suhteessa kuin osastolla
- säästötavoite 4,3 hoitohenk htv, **yht 304.000 €**

5. Leikkausosaston tuottavuuden kasvu

- leikkausosaston ja heräämön hoitajaresurssi / 1000 asukasta = 0,45
- htv –säästö 7,0 hoitohenk htv, **yht 490.000 €**

6. Jononpurkutyöt (oma lisätyö + ostot)

- toimintaa tehostamalla selvittää ilman lisätöitä, **säästötavoite 770.000 €**

Toimenpideohjelma 2020 (3)

7. Osastojen yöresurssin vähenemä (siirto heräämö/valvonta/päiväsairaala)

- kirurgian vuodeosastoilla yöpyy keskimäärin 6,2 potilasta vähemmän
- htv –vaikutus 1,7 hoitohenk htv, **yht 115.500 €**

8. Päivystyksen erikoislääkärien tehokas käyttö

- päivystyksen lääkäriresursseilla hoidetaan virka-ajalla 2.000 potilasta enemmän
- htv –vaikutus 1,7 lääkärin htv, **yht 249.000**

9. Sihteerityön vähentämisen tavoite

- sihteeriresurssit vähenevät 20 %, edellyttäen että työtehtävät vähentyvät
- samanaikaisesti pyritään siirtämään hoitajatyötä sihteereille, mikä edellyttää työnjaon uudistamista 2020 alkaen
- säästötavoite 11,2 muun henk htv, **559.000 €**

Toimenpideohjelma 2020 (4)

10. Osastonäytteenoton siirto hoitajille ja kuljetusten automatisointi

- kuljetusten automatisointi poistaa osastonäytteenottoon kuluvaan työpanosta
- säästötavoite 2,9 muun henk htv, **yht 145.000 €**

11. PTH –avohoitopalvelujen hoitajakäyntien vähentäminen

- hoitajakäyntien vähentyminen 39.000 käyntiä
- **onko tarkoituksenmukainen tavoite**, kun tavoitteena avohoidon lisääminen ja lääkärikäyntien korvaaminen hoitajakäynneillä

12. Kuljetusten automatisointi (tarvikkeet, ruoka)

- kuljetusten automatisointi vähentää sisäisten kuljetusten työpanosta
- säästötavoite 4,0 muun henk htv, **yht 200.000 €**

Yhteensä kohtien 3 – 12 säästöpotentiaali 4,058 M€

Toimenpideohjelma 2020 (5)

13. Osastojen tukitehtävien siirto hotellihenkilöstölle

- hoitohenkilökunnan työtä siirtyy hotellihenkilöstölle
- säästötavoite ESH 5,4 hoitohenk htv siirtyy muulle henk, yht 108.000 €
- säästötavoite PTH 5,7 hoitohenk htv siirtyy muulle henk, yht 114.000 €
- toteuttamista ei ole aloitettu, **mitoitus edellyttää periaatepäätöstä**

14. Kotiin vietävät palvelut

- kotisairaaloiminnan laajentaminen Kajaanissa
- kotikuntoutuksen lisääminen
- kotihoidon etäkäyntien käyttöönotto

15. Muut toimenpiteet

- ravintohuolto- ja puhtaanapitopalvelujen uudelleenjärjestely Kajaanissa, mitoituksen tarkistaminen kaikissa soten toimipisteissä

Kohtien 13 – 15 säästötavoitteet vielä arvioitava erikseen

Uusi sairaala konseptisuunnitelma 2013

Säästöpotentiaalilähde	Säästyneet htv:t	Säästö euroina /vuosi
Vuodeosastojaksojen lyhentäminen (kirurgia+sisätaudit)	12,5 hoitohenk. htv 2,3 lääkärin htv	1 226 000
ND:n tuottavuuden kasvu (lisäresursseja ei tarvita samassa suhteessa kuin potilaita tulee)	4,3 hoitohenk. htv	304 000
Leikkausosaston tuottavuuden kasvu	7,0 hoitohenk. htv	490 000
Jononpurkutyöt (oma lisätyö)		(578 000)
Jononpurkutyöt (ostot)		(195 000)
Osastojen yöresurssin vähenemä, kun leikatut potilaat heräämössä/valvonnassa	1,7 hoitohenk. htv	115 500
Päivystyksen erikoislääkärin tehokas käyttö	-1,7 lääkärin htv	249 000
Sihteerityön vähentämisen tavoite	-11,2 muun henk. htv	559 000
Osastonäytteenoton siirto hoitajille ja kuljetuksen automatisointi	-2,9 muun henk. htv	145 000
PTH-avopalveluiden hoitajakäyntien vähentäminen	-16,0 hoitohenk. htv	1 120 000
Kuljetusten automatisointi (tarvikkeet, ruoka)	4,0 muun henk. htv	200 000
ESH:n osastoilta tukitehtävien siirto hotellihenkilöstölle	5,4 hoitohenk. htv siirtyy muulle henk.	108 000
Kajaanin PTH-vuodeosastoilla tukitehtävien siirto (oletus: 3 osastoa)	5,7 hoitohenk. htv siirtyy muulle henk.	114 000
Sähkö ja lämmitys		316 000
Puhtaanapitopalvelut (arvio 10% alennusta)		160 000
Ravintopalvelut: KAKS:ssa mahdollista tehdä 200 annosta lisää, lisäksi päällekkäisyyksiä henkilöstön ruokailussa, arvio 3-5htv	5,0 muun henk. htv	250 000
YHTEENSÄ		5 356 500 (6 129 500)

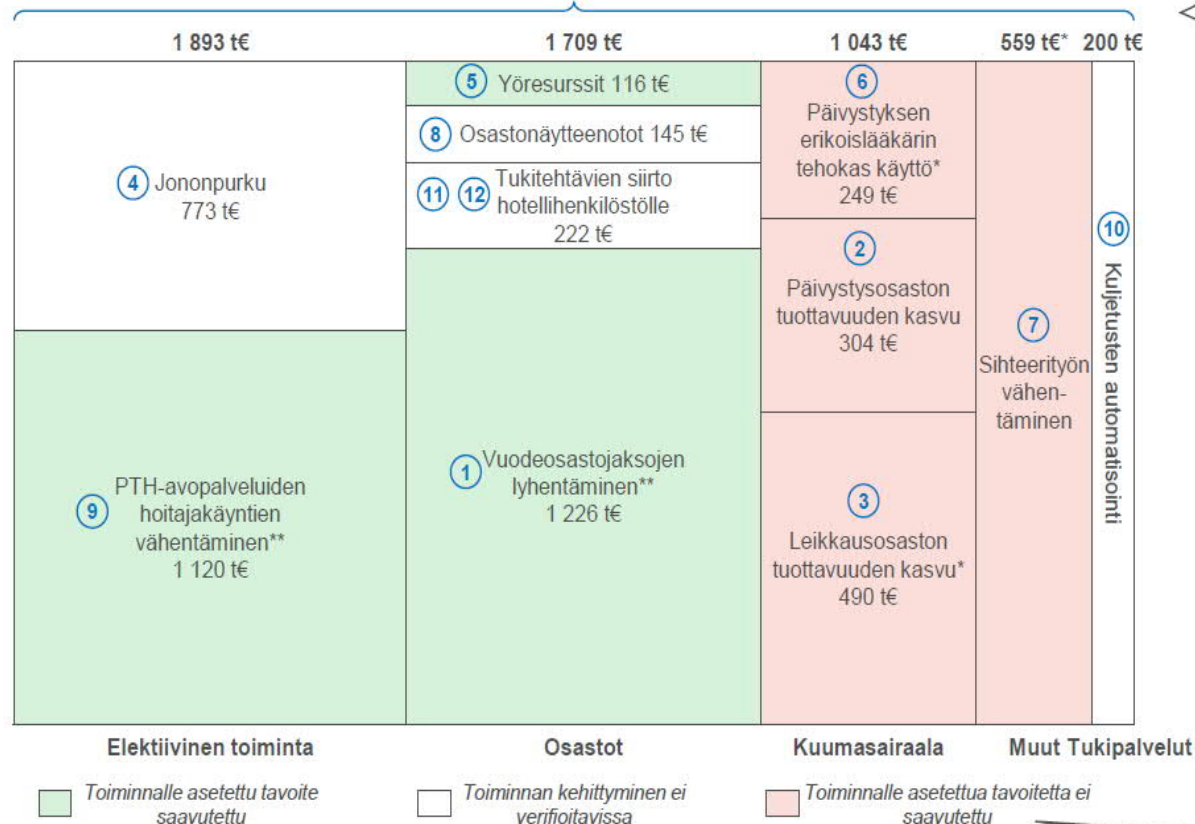
Taulukko 1. Tunnistettu säästöpotentiaali

Kehityspotentiaalın mukaisia tavoitteita toiminnassa on saavutettu PTH-avopalveluissa, vuodeosastojaksoissa ja vuodeosastojen yöresursseissa

Toiminta kuitenkin alijäämäistä, joten kokonaisuutta tulisi arvioida kriittisesti

Alkuperäisen konseptisuunnitelman kehityspotentiaalın mukainen säästö blokeittain, t€

Yhteensä 5,4 m€

Toteutuneista tavoitteista huolimatta Kainuussa tehdään merkittävästi alijäämää. Toimintaa tulisi arvioida kriittisesti ja tarkastella, mistä kustannukset johtuvat. Kuntaliiton mukaan esim. Kainuun somaattinen erikoissairaanhoido on 18 % kalliimpaa kuin keskiuurilla kunnilla keskimäärin

* Toiminta kehittynyt vastakkaiseen suuntaan tavoitteen kanssa ** Toiminta parantunut merkittävästi tavoitteesta

Lähde: Kainuun konseptisuunnitelma, NHG analyysi, Kuntaliitto – keskiuurten kuntien terveystoimen kustannukset 2017

HUOM! Osa tavoitteista ei enää relevantteja tai mittari epätarkoituksen mukaisesti määritely.

LUOTTAMUKSELLINEN | 10